

Σχολικός εκφοβισμός

Αγγουριδάκη Μαριάννα
Βαβανού Ειρήνη
Γκάγκαρη Ελένη
Ζιάκα Λυδία

- ▶ Ορισμός: Ο σχολικός εκφοβισμός χαρακτηρίζεται από την επαναλαμβανόμενη, απρόκλητη παρενόχληση, κάποιου παιδιού το οποίο δυσκολεύεται να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

- ▶ Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού μελετήθηκε για πρώτη φορά το 1978 στη Νορβηγία και 9 χρόνια μετά, το 1987, σε πολλά επιστημονικά περιοδικά εμφανίζεται ο σχετικός όρος “bullying”. Ενώ σαν φαινόμενο επισημαίνεται και καταγράφεται τη δεκαετία του 1970, δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι εμφανίζεται και τότε. Εξάλλου αποτελεί μια ακόμη έκφραση της βίαιης συμπεριφοράς η οποία υπάρχει με τη γέννηση του ανθρώπου.

Στο φαινόμενο του bullying εμπλέκονται πολλά μέρη:

- ▶ Το παιδί που δέχεται βία
- ▶ Το παιδί ή ομάδα παιδιών που ασκεί βία
- ▶ Τα παιδιά θεατές
- ▶ Οι εκπαιδευτικοί
- ▶ Οι γονείς

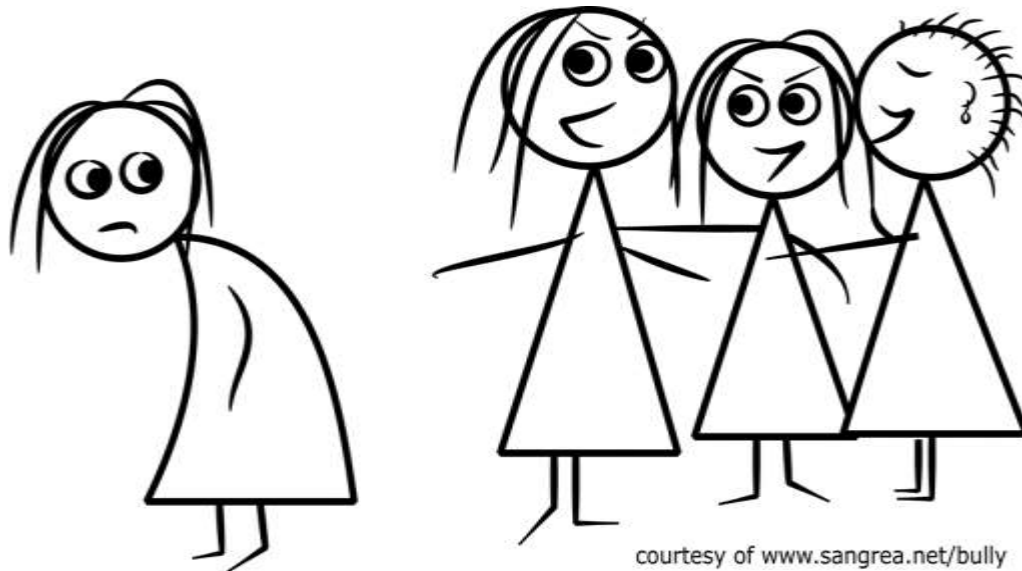
- ▶ Μια σημαντική παράμετρος που τίθεται είναι η έννοια της επανάληψης. Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού δεν είναι ένα μεμονωμένο γεγονός. Δεν είναι ένας απλός τυχαίος καβγάς μεταξύ δυο παιδιών στη σχολική αυλή. Επίσης περιλαμβάνει ανισορροπία δύναμης ή εξουσίας μεταξύ του παιδιού που εκφοβίζει και του παιδιού που εκφοβίζεται. Το αποτέλεσμα αυτής της πράξης είναι η δεύτερη σημαντική παράμετρος. Οι πράξεις σχολικού εκφοβισμού έχουν αποτέλεσμα ή θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα σωματική βλάβη ή συναισθηματικές δυσκολίες (δυσκολίες συμπεριφοράς) πάνω στο παιδί. Η τελευταία παράμετρος έχει να κάνει με τις μορφές του σχολικού εκφοβισμού ο οποίος μπορεί να είναι σωματικός, λεκτικός ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή.

Μορφές

- ▶ Ψυχολογική Βία
- ▶ Σεξουαλική Παρενόχληση
- ▶ Σωματική Βία
- ▶ Οικονομική Εκμετάλλευση
- ▶ Ηλεκτρονικός ή Διαδικτυακός Εκφοβισμός (cyber bullying)

Ψυχολογική Βία

- ▶ Εκφράζεται με διάφορα πειράγματα, παρατσούκλια, κοροϊδία, διάδοση φημών, εξύβριση, ταπείνωση, εξευτελισμός, ρατσιστικά σχόλια, απειλών ή και τρομοκρατίας. Η Ψυχολογική βία περιλαμβάνει επίσης και τον εσκεμμένο αποκλεισμό μαθητών από διάφορες κοινωνικές και σχολικές δραστηριότητες.

courtesy of www.sangrea.net/bully

Σεξουαλική Παρενόχληση

- ▶ Χαρακτηρίζεται από σεξουαλικά ταπεινωτικά σχόλια, ανεπιθύμητα αγγίγματα, εξαναγκασμός του θύματος να παρακολουθεί ή να συμμετέχει ενεργά σε σεξουαλικές πράξεις και βιασμούς. Όλα αυτά, το παιδί που εκφοβίζεται μπορεί μερικές φορές να εξαναγκαστεί να τα υποστεί ή και να πράξει μπροστά σε άλλους.

Σωματική Βία

- ▶ Εκδηλώνεται με χτυπήματα, σπρωξίματα, κλοτσιές, τσιμπιές και στριμώγματα.

Οικονομική Εκμετάλλευση

- ▶ Κλοπή ή φθορά στα προσωπικά αντικείμενα των παιδιών που εκφοβίζονται.

Ηλεκτρονικός ή Διαδικτυακός Εκφοβισμός(cyber bullying)

Ο διαδικτυακός εκφοβισμός μπορεί να περιλαμβάνει τις ακόλουθες πράξεις:

1. Διακωμώδηση - εξευτελισμό ενός προσώπου μέσω Internet.
2. Συνεχή αποστολή μηνυμάτων άσεμνου περιεχομένου μέσω Internet.
3. Αποστολή προσβλητικών και άσεμνου περιεχομένου μέσω των διάφορων διαδικτυακών εφαρμογών.
4. Άσεμνο περιεχόμενο κατά τη διάρκεια συνομιλιών
5. Εξευτελισμό παιδιού ή εφήβου, με τη δημιουργία ενός προφίλ ή μπλογκ το οποίο περιλαμβάνει σκόπιμα λανθασμένο και εξευτελιστικό περιεχόμενο.
6. Αποστολή απειλών
7. Δημοσιοποίηση προσωπικών βίντεο ή φωτογραφιών χωρίς τη συγκατάθεση του ατόμου.

Τρόποι αντιμετώπισης διαδικτυακού εκφοβισμού

- ▶ Η Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος συμβουλεύει ότι σε κάθε περίπτωση που γίνουμε αποδέκτες κάποιας εκ των συμπεριφορών που προαναφέρθηκαν οι γονείς καλούνται να ακούσουν το παιδί με προσοχή και να το προτρέψουν να αναφέρει όσο πιο αναλυτικά γίνεται τα γεγονότα και τα πρόσωπα που το έχουν εκφοβίσει. Υπάρχει τεχνολογικά η δυνατότητα να αποκλειστεί ο αποστολέας των ενοχλητικών μηνυμάτων. Όταν πρόκειται για απειλητικά μηνύματα, το περιστατικό αναφέρεται στην Αστυνομία. Γενικά, μπορούμε σε κάθε περίπτωση να έρθουμε σε επικοινωνία με τις Αρχές και να προσπαθήσουμε, σε συνεννόηση με τη Διοίκηση του σχολείου, να εντοπίσουμε τη λύση στους κόλπους του σχολείου και εξωδικαστικά χωρίς να δημιουργήσουμε επιπλέον προβλήματα στα εμπλεκόμενα μέρη.

Αίτια σχολικού εκφοβισμού

- ▶ Ο σχολικός εκφοβισμός είναι σύνθετο φαινόμενο και στην εκδήλωσή του συμβάλλει η αλληλεπίδραση ατομικών και περιβαλλοντικών παραγόντων.

Θύματα: Πολλές φορές στόχος γίνεται το "διαφορετικό", το οποίο μπορεί να αφορά σε οποιοδήποτε ανθρώπινο γνώρισμα, είτε εξωτερικό είτε εσωτερικό.

Θύτες:

- ▶ Τα παιδιά που εκφοβίζουν μπορεί σε άλλο χώρο ή χρόνο να ήταν ή και να είναι ακόμα και τώρα αποδέκτες εκφοβιστικών και βίαιων συμπεριφορών.
- ▶ Οι μαθητές συχνά εκφοβίζουν για να νιώσουν ανώτεροι από τους άλλους καθώς αντλούν ισχύ και δύναμη από τη συγκεκριμένη μορφή συμπεριφοράς.
- ▶ Στοχεύουν στο να τραβήξουν την προσοχή, να τύχουν αποδοχής και να γίνουν περισσότερο δημοφιλείς από ότι ήταν στο παρελθόν.
- ▶ Είναι δυστυχισμένοι και προσπαθούν να μεταφέρουν το έλλειμμα χαράς που νιώθουν στους άλλους.
- ▶ Τα συναισθήματα ζήλιας που μπορεί να νιώθει το παιδί που εκφοβίζει για τον αποδέκτη της εκφοβιστικής συμπεριφοράς.
- ▶ Οι μαθητές που εκφοβίζουν στοχεύουν στη "διαφορετικότητα" του άλλου για να τον κάνουν να νιώσει άσχημα για τον εαυτό του και να τον απαξιώσουν.

Επιπτώσεις:

Τα παιδιά που εκφοβίζονται

- ▶ υποφέρουν από κατάθλιψη και άγχος
- ▶ τάσεις αυτοκτονίας
- ▶ παρουσιάζουν σωματικά συμπτώματα
- ▶ εμφανίζουν ψυχωτικά συμπτώματα στην εφηβεία
- ▶ παραπονιούνται για την υγεία τους
- ▶ Μείωση της σχολικής απόδοσης και παρουσίας στο σχολείο
- ▶ αντιδρούν με εξαιρετικά βίαιο τρόπο.
- ▶ αυξημένο αίσθημα θλίψης και μοναξιάς
- ▶ αλλαγές στον ύπνο και στις διατροφικές συνήθειες
- ▶ απώλεια ενδιαφέροντος για δραστηριότητες

Τα παιδιά που εκφοβίζουν

- ▶ Έχουν αυξημένες πιθανότητες κατάχρησης αλκοόλ και άλλων ναρκωτικών κατά την περίοδο της εφηβείας καθώς και ως ενήλικες.
- ▶ Είναι πιο πιθανό να εμπλακούν σε καυγάδες, σε βανδαλισμούς και να παρατήσουν το σχολείο.
- ▶ Είναι πιο πιθανό να ασκήσουν πρόωρη σεξουαλική δραστηριότητα.
- ▶ Είναι πιο πιθανό να έχουν προβλήματα με τον νόμο όταν ενηλικιωθούν.

Τα παιδιά παρατηρητές

- ▶ Έχουν αυξημένες πιθανότητες να καπνίζουν και να κάνουν κατάχρηση αλκοόλης ή άλλων ναρκωτικών.
- ▶ Έχουν αυξημένα προβλήματα ψυχικής υγείας, συμπεριλαμβανομένων της κατάθλιψη και το άγχος.
- ▶ Είναι πιο πιθανόν να απουσιάζουν συχνά από το σχολείο.

Τα Χαρακτηριστικά του Θύματος

Το παιδί που εκφοβίζεται:

1. συνήθως έχει ανασφαλή προσωπικότητα
2. είναι λιγότερο αποδεχτό από συνομήλικους
3. διαφέρει με κάποιο τρόπο
4. είναι σωματικά αδύναμο

Τα Χαρακτηριστικά του Θύτη

Το παιδί που εκφοβίζει:

- 1. είναι δημοφιλές**
- 2. τείνει να είναι πιο επιθετικό**

ΤΕΛΟΣ

